

De zelfbouwjacuzzi

Versie 2.0 20120502 EL

Padvinderwinkel is een nieuw initiatief voor Scouting. Door middel van leuke eigenwijze producten proberen we Scouting in het dagelijks leven een klein beetje meer bekendheid te geven. Dit proberen we door via onze webwinkel producten aan te bieden om jouw passie op een bescheiden en persoonlijke manier te laten zien. Padvinderwinkel promoot een nieuw imago voor Scouting.

www.padvinderwinkel.nl

De zelfbouwjacuzzi

De laatste jaren een heuse trend in Scoutingland en bij sommige vereniging al niet meer weg te denken: de zelfbouwjacuzzi. Om ook jouw groep te laten genieten volgt hier een uitgebreide beschrijving van hoe het wel en niet kan. Een echte Scoutingjacuzzi wordt namelijk hout gestookt en zelf gebouwd.

Het is het ideale project voor tijdens een zonovergoten Koninginnedagweekend, een koude winter of als aankomstgeschenk na een grote Regiohike. Pas op, want als je dit eenmaal hebt gebouwd wil je niet anders meer. Neem dus maar alvast een paar dagen vrij. De jacuzzi is dé ideale plek voor een borrel, stamfeest of barbecue voor introducées.

Benodigdheden

- Zo'n 1000 tot 8000 liter water. Een kuub water (1000 liter) kost in Nederland zo'n € 1,20 tot € 2,00. Dat heb je met een paar badtickets zo bij elkaar.
- Bouw materiaal, waaronder minstens een zeil, een spanband, touw en hout of palen voor de wanden.
- Een (dompel)pomp en verlengsnoer
- Veel stookhout en een stookton
- (Tuin)slangen, duct tape, een paar meter waterleiding, koppelstukken en sluitringen. Denk aan een waterpomptang.
- Een verwarmingselement (oude radiator, lange koperen buis of warmtewisselaar)
- Decoratie en themamateriaal zoals badspeeltjes, badmutsen en meer van dat soort ongein. 's Nachts in bad? Olielampjes zijn erg sfeervol.
- Een plank voor je drankjes, want de ervaring leert dat je drankjes in bad snel opwarmen.
- Een tobbe of teil als voetenbad, om te voorkomen dat het water binnen no-time vuil is. Een schepnetje is handig om het bad schoon te houden.
- Gereedschap, werkhandschoenen
- Als je het kan, regel wat chloortabletjes voor de hygiëne. Een paar is voldoende.

Let op! Water verandert door verhitting in stoom. Stoom staat in een bijna gesloten systeem onder (hoge) druk. Sluit geen rubberen waterslangen direct op het verwarmingselement aan maar zorg dat heet water of stoom eerst voldoende kan afkoelen. Verleng bijvoorbeeld de in- en uitstroombuizen van het verwarmingselement.

Let op! Gebruik een goedgekeurde (dompel)pomp met aarding en een onbeschadigde en waterdichte elektriciteitskabel met een stekker in gesloten behuizing. Water en elektriciteit gaan niet samen!

Een jacuzzi bestaat uit de volgende elementen

1. Een bak water groot genoeg om in te zitten: het bad
2. Een vuur
3. Een verwarmingselement dat boven het vuur hangt
4. Een slang vanuit het bad, via of vanaf een pomp naar het verwarmingselement
5. Een slang vanaf het verwarmingselement terug naar het bad

Het bad

Een degelijk bad bouw je door bijvoorbeeld wat palets in een vierkant te zetten. Doe er een paar spanbanden omheen om de waterdruk te weerstaan. Een andere optie is een gepioneerde bak maken. Leg hierbij de palen bijna op elkaar zodat er geen grote gaten ontstaan. Kleine kieren en gaten worden opgevuld door het zeil, maar deze kan door de druk geen al te grote kieren en gaten aan.

Als je vier palen neerzet en de liggende palen aan de binnenkant om en om opbouwd (zoals bij een blokhut), dan houdt het water de palen op zijn plaats door de druk naar buiten. Je hoeft dan bijna niet te pionieren.

Leg een grondzeil onderop, om te voorkomen dat het zeil wat het water moet tegenhouden scheurt door het lopen in bad. Leg dekens tussen de wanden en het binnenzeil. Dit isoleert, maakt het zeil minder gevoelig voor schuren tegen hout, dekt de kieren en gaten af en maakt ook een lekker zachte badrand.

“Wij maken dit al jaren met een terugslagklep altijd boven in. Het warme water komt bij de voeten binnen en stroomt dan natuurlijk naar boven, zo wordt de Jacuzzi lekker homogeen warm. Het is een hele simpele versie. Een kogel in een vernauwde behuizing door onze loodgieter zelf gemaakt. Kan tegen hogere temperaturen dan de oude van een rubberlapje. Het leuke van dit systeem is dat het water in lauwe pulsels uit de spiraal komt. Geeft een beetje een bubbelbad gevoel maar dan zonder koude lucht bubbels (Baloe, Scouting ASG, Rotterdam)”

Zeil

Als binnenzeil –het zeil wat uiteindelijk het water bij elkaar houdt- kun je landbouwplastic of vijverfolie gebruiken. Wat ook werkt is een standaard (blauw) zeil dat je bij elke bouwzaak kan halen. Zorg wel voor een nieuw zeil, hier zitten door zand nog geen kleine gaatjes in. Liefst twee, door de druk sluiten ze elkaar goed af. Bekleed het zwembad aan de binnenkant met dit zeil.

Is je bad groot genoeg, vergeet er dan niet een bank in te bouwen zodat je hier onder water op kan zitten. Laat voldoende zeil over aan de bovenkant. Het zeil zal de gaten opvullen onder druk van het water. Is je bad vol, vouw dan de zeilen netjes weg over de rand. Als je goede randen hebt gebouwd, zal het zeil niet het bad inglijden.

Het verwarmingselement

Hiervoor bestaan bij de Stammen die je voor gingen verschillende ervaringen.

Mogelijkheid 1: een oude radiator

Regel een oude radiator. Denk er aan deze eerst door te spoelen met water, anders wordt je badwater zwart. Koppel aan beide uiteinden een buis van ongeveer 1,5 meter. Hier sluit je de tuinslangen op aan. De beide buizen zorgen ervoor dat het water voldoende af kan koelen en de stoom je slangen niet smelt. De radiator zet je vervolgens op een vuur.

Mogelijkheid 2: een warmtewisselaar van een cv

De warmtewisselaar is een verwarmingselement. Koppel ook hier buizen en tuinslangen aan. De warmtewisselaar zet je op een vuur of bouw je in een oven.

Mogelijkheid 3: de koperen spiraalbuis

Regel een lange koperen buis, lang genoeg om in een spiraalvorm te buigen zodat de spiraal op de kolen van een vuur kan liggen. Je kan de buis ook rondbuigen en deze heet stoken in een ton die rechtop staat.

“Zorg voor een bad met enkele kubieke meters water. Bouw een warmtewisselaar. Dit is een spiraal met meer lagen, gemaakt van een metalen buis. Gelukkig hadden wij een loodgieter bij de groep met een buigtang, want daarin zit het lastigste: de spiraal hoeft niet mooi gevormd te zijn, maar er mag geen knik inzitten. Ook mag de buis nergens platgeslagen worden. Hou bovendien aan de boven en onderkant 60 cm buis over, want je koppelt 'em aan tuinslang, en dat mag niet te heet worden. (vastzetten met klemmen)”.

Vervolgens vul je je bad met water (bij grote baden: dat kan 6-12 uur duren!), en dompelt de hele unit onder. De uiteinden van de beide stukken tuinslang kun je gewoon in bad hangen.”

De pomp

Om het water naar de warmtewisselaar te krijgen heb je een pomp nodig. In theorie zou je zonder pomp moeten kunnen bij een gesloten systeem, omdat koud water krimpt en heet water uitzet. Deze natuurlijke situatie werkt in de praktijk echter helaas onvoldoende. Je kan een dompelpomp gebruiken die het water uit het bad haalt, of een circulatiepomp die je in de leiding (buis of slang) kan plaatsen. Enkele aandachtspunten:

- Plaats de pomp aan de koude slang, dus de slang die het koude water uit het bad haalt. Plaats je de pomp op de heetwaterleiding, dan is de kans groot dat je de pomp vernielt.
- Denk aan de veiligheid: zorg dat de pomp geen klein spul kan oppompen en dat de behuizing waterdicht is.
- Hang de opening van de heetwaterleiding een eindje boven de waterspiegel. Op deze manier kan je de pomp horen lopen en voorkom je dus dat het verwarmingselement droog komt te staan bij uitval. Dit voorkomt beschadiging. Tegelijkertijd kan je checken of de hitte en druk niet teveel oploopt en je stoom in plaats van heet water opwekt.

Tot slot

In deze download vind je voldoende tips en inspiratie om zelf aan de slag te gaan. Niet alles zal bij jou precies zo werken als hier bedacht. Misschien kan je niet alle onderdelen gelijk vinden of regelen. Zo bouwt elke groep uiteindelijk zijn eigen, unieke hottub. Nog enkele tips:

- Begin op tijd met vullen, dit kan zo een paar uur duren.
- Begin op tijd met stoken en zorg voor voldoende hout. Het duurt vrij lang totdat een grote bak koud water op temperatuur is. Uiteindelijk kan het water zo'n 40 graden worden of heter. Pas dus op dat je niet verbrand.
- Voor optimale warmtewinst kan je de leidingen isoleren met dekens en aluminiumfolie. Het water kan je tijdens het opwarmen afdekken met zeil, zorg dat deze schoon is zodat je water niet vuil wordt. Een degelijke laag badschuim isoleert ook heel prima.
- Vergeet niet je programma in bad. Zorg voor wat leuke speeltjes, verkoop badtickets om de kosten te dekken, kom geheel in thema met je badjas aan en nodig leuke mensen uit!